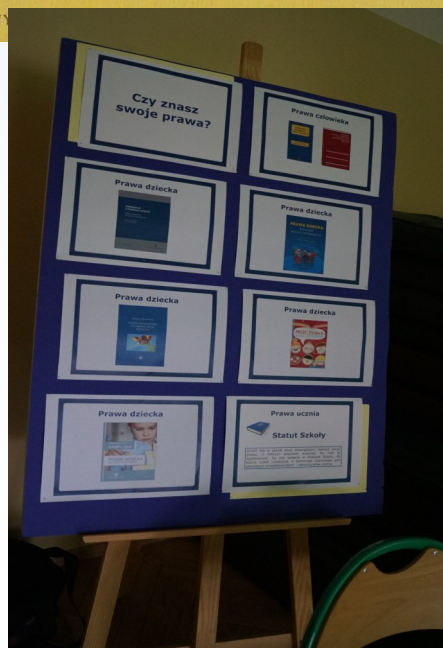

→ Historia idei praw człowieka i dziecka

Prawa człowieka to niezbywalne uprawnienia wynikające z faktu bycia człowiekiem, dotyczą relacji władza- jednostka.

Wyżej wymieniona definicja pozwala zdefiniować także prawa dziecka.

Już w epoce starożytnej próbowano debatować o prawach człowieka. Żyjący na przełomie VIII/ VII wieku przed naszą erą Hezjod jako pierwszy nauczał o prawach natury, odróżniających ludzi od świata zwierzęcego. Człowiek według niego miał otrzymać specjalne uprawnienia od Zeusa i to miało mu zapewnić pozycję nadrzędną. Wszystkie szkoły filozoficzne podejmowały tematykę praw natury.

We wczesnym średniowieczu ojcowie Kościoła kontynuowali rozważania o prawach natury, o istocie jednostki ludzkiej. Jednak od rozkwitu średniowiecza do XVII wieku sytuacja społeczno – polityczna nie sprzyjała nawet tworzeniu teorii w tym zakresie. Od czasów monarchii patrymonialnej do absolutyzmu, kiedy wzmacnia się pozycje monarchy, poddany jest traktowany przedmiotowo.

W ostatnim okresie epoki nowożytnej – oświeceniu, kiedy czynniki głównie natury społeczno- ekonomicznej wymuszają zmiany polityczne- medialne stają się prawa człowieka. Francuska „ Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela” upowszechnia nazwę . Natomiast amerykańska „ Deklaracja Niepodległości” to pierwszy dokument w którym pojawiają się prawa naturalne, zasada suwerenności. Ogłoszona 17 września 1787 roku pierwsza na świecie konstytucja Stanów Zjednoczonych dodatkowo oparta jest na zasadzie trójpodziału władz .

Locke, Monteskiusz, Kant, Rousseau, Smith- to prekursorzy i teoretycy praw człowieka w różnych kategoriach, od praw osobistych po ekonomiczne. To w XVIII wieku, pod wpływem idei praw człowieka dochodzi do wojen i rewolucji, które zmieniają stary porządek.

Od XIX wieku do wybuchu II wojny światowej prawa stają się powszechne dzięki zjawisku emancypacji, demokracji, powstaniu partii politycznych i związków zawodowych.

W końcu XIX wieku zaczyna się debata o prawach dziecka. Jedną z prekursorok staje się szwedzka działaczka, pisarka, reformatorka społeczna, Ellen Key. Na ziemiach polskich jednym z pierwszych „bojowników” jest Janusz Korczak.

Po traumie związanej z okresem II wojny, idee praw człowieka i dziecka zostają upowszechnione w formie systemowej, poprzez instytucje, procedury i dokumenty.